

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาซ้ำของผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่เข้ารับ
การบำบัดรักษาในสถานบำบัดรักษายาเสพติด สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย : สำเนา นิลบรรพ์

ปี พ.ศ. : 2557

บทคัดย่อ

การการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเสพยาซ้ำของผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่เข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษายาเสพติด สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนที่เคยเลิกยาเสพติดทั้งที่เลิกเสพด้วยตนเองหรือเข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษายาเสพติด สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ สถาบันธัญญารักษ์ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ปัตตานี แม่ฮ่องสอน และอุดรธานี เป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป จำนวน 762 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการติดยาซ้ำมีทั้งหมด 11 ตอน ตรวจสอบคุณภาพโดยการตรวจสอบความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) วิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาขนาดอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับการเสพติดซ้ำ โดยใช้โปรแกรมริสเรล

ผลการศึกษา พบว่า

ผู้เสพยาเสพติดซ้ำส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 67.3 อายุเฉลี่ย 28.2 ปี สถานภาพสมรส โสด จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 32.7 เป็นผู้ประกอบอาชีพ โดยมีอาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 27.7 มีรายได้ $\leq 10,000$ บาท ยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีนที่ผู้เสพยาเสพติดซ้ำส่วนใหญ่เสพจะเป็นยาบ้ามากที่สุดร้อยละ 81.1 ระยะเวลาที่เสพยาเสพติดเฉลี่ย 7.75 ปี ปริมาณยาบ้าที่เสพเฉลี่ย 3.58 เม็ด ความถี่ในการเสพสัปดาห์ละ 5-7 วัน จำนวนของยาเสพติดที่เสพมากกว่า 3 ชนิดขึ้นไปร้อยละ 63.26 มีการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยเป็นผู้เสพยาร้อยละ 81.1 ระยะเวลาที่หยุดเสพยาได้เฉลี่ย 0.91 ปี และระยะเวลาที่กลับมาเสพซ้ำเฉลี่ย 1.07 ปี เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในร้อยละ 90.8 อยู่ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมากที่สุดร้อยละ 66.3 และเข้ารับการรักษาในระบบบังคับบำบัดร้อยละ 56.4

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสพยาซ้ำสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าสถิติ ได้แก่ ไคว้สแควร์สัมพัทธ์ ค่าความคลาดเคลื่อนการประมาณค่าพารามิเตอร์ ค่าดัชนีรากกำลังที่สองเฉลี่ยของเศษ ค่ามาตรฐานส่วนเหลือมาตรฐาน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ และขนาดของตัวอย่างอย่างน้อยที่สุดหรือขนาดวิกฤต เท่ากับ 2.141, 0.0387, 0.108, 0.0425, 0.972, 0.955, 0.912, 0.938 และ 496.274 ตามลำดับ

พฤติกรรมการเสพยาซ้ำของผู้ป่วยเมทแอมเฟตามีนได้รับอิทธิพลโดยรวมในทิศทางบวกอย่างน้อยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากปัจจัยสภาพแวดล้อมและอิทธิพลของชุมชนมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 9.479 รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมของครอบครัว พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอิทธิพลจาก

เพื่อน มีอิทธิพลโดยรวมในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเท่ากับ 2.679, 2.026 และ 1.354 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมภายในของผู้เสพยา มีอิทธิพลโดยรวมในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อพฤติกรรมกรรมการเสพยาซ้ำน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ -1.001